Het INSIDE*OUT* Panorama

Een verbinding van leefwerelden

In 2018 was Leeuwarden Europese Culturele Hoofdstad. De vraag of zij in dit kader iets met de mensen van de GGz ging doen, liet humanistisch geestelijk verzorger Thea Gerritsen niet los. Het Panorama Mesdag werd hierbij een inspiratiebron. In het project, dat in Franeker op het terrein van de psychiatrische inrichting is uitgevoerd, zijn mienskip, zingeving en herstel met elkaar verweven (mienskip is Fries voor 'gemeenschap' of 'groep'). Het INSIDE***OUT*** Panorama is uitgegroeid tot een krachtig multidisciplinair kunstwerk, dat laat zien waar mensen binnen de GGz toe in staat zijn. Naast het panorama zelf maakten een gedichtenpad door de stad Leeuwarden en een prachtig gezongen *soundscape* deel uit van het project.

In het INSIDE***OUT*** Panorama komen het Friese landschap en de binnenwereld van de honderd deelnemers samen in een panorama van stemmingen. In de film 'InsideOut The Legacy' (2018), die binnenkort verschijnt, vertellen deelnemers hoe waardevol het voor hen is om hun ervaringen op deze manier uit te drukken in een gezamenlijk kunstwerk. Wie een beroep doet op de GGz, heeft vaak te maken met verlieservaringen. Het is doorgaans moeilijk om aan deze ervaringen zin toe te kennen. De deelname aan het panorama draagt voor de deelnemers bij aan zingeving en herstel. Na de voltooiing, zijn verschillende deelnemers blijven schilderen en heeft een aantal van hen ook eigen exposities gepland staan.

De artistieke leiding van het project, waarbij de beelden van het landschap werden ontdekt, getekend en verder uitgewerkt, was in handen van kunstenares en ervaringsdeskundige Baukje Spaltro. Zij liet deelnemers tijdens het proces steeds weer een stapje terug doen en stimuleerde hen hun werk te laten aansluiten bij het werk naast hen. Een uitdaging voor de deelnemers, die voor velen van hen waardevol en verbindend bleek te zijn.

Thea Gerritsen vertelt hoe deelnemers bereid waren tot het uiterste te gaan in hun eigen werk en de samenwerking met elkaar. Zij ziet vaak dat mensen binnen de GGz veel voor elkaar over hebben. Dit leidde ertoe dat mensen met een heel verschillende kunstzinnige ervaringen in staat waren elkaars werk te versterken. Het panorama laat daarmee zien waar de deelnemers zowel individueel als samen toe in staat zijn. Deelnemers voelden zich opgenomen in een gemeenschap. Deze gemeenschap strekte zich ook uit tot de bezoekers, die vaak een tijd bleven hangen, vertelt een van hen.

Na de première van 'InsideOut The Legacy' in Amsterdam en Leeuwarden, komt de organisatie van het INSIDE***OUT*** Panorama graag met deze film en een aantal deelnemers langs op locatie om over het project te vertellen. De organisatie hoopt dat een deel van het panorama en de film in 2020 een plaats krijgen in het Museum van de Geest in Haarlem.

Een 3D-versie van het panorama is te zien op: http://c3lx.nl/insideout.
Voor meer informatie: https://www.facebook.com/PanoramaFraneker en www.panoramafraneker.nl.
Op p.34-35 vindt u een overzicht van het INSIDE***OUT*** Panorama met vermelding van de herkomst van de delen van het doek.

Netty van Haarlem; net@netaanzet.net

© INSIDE*OUT* Panorama: Baukje Spaltro schildert de onderlaag (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama: Het schilderen van de Friese meren door StukjebijBeetje-groep in Heerenveen (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama: Het panorama met bezoekers tijdens de expositie in Franeker (2018)

© INSIDE*OUT* Panorama, Friese meren gemaakt door StukjebijBeetje-groep in Heerenveen (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, Het wad gemaakt door de Hegewier-groep in Leeuwarden (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, De eilanden gemaakt door de PI-groep in Drachten (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, Groot Lankum gemaakt door Baukje Spaltro en een paar deelnemers (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, De weilanden gemaakt door de MindUp-groep in Franeker (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, De Friese Drentse wouden gemaakt door de MindUp-groep Leeuwarden (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, De Alde Faene gemaakt door de MindUp-groep Sneek (2018).

© INSIDE*OUT* Panorama, in zijn geheel tijdens de expositie in Franeker (2018). De twee losse segmenten aan het begin en het einde zijn gemaakt door de HIC-groep Jelgerhuis Leeuwarden en FPK Franeker.